

FUNCȚIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Ședința ordinară a Senatului Academiei

Pe 27 noiembrie curent, și-a ținut lucrările ședința ordinară a Senatului Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, care a fost moderată de președintele acestuia, dl **Vasile MARINA, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar.**

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

științific specializat” și altele.

După o serie de dezbateri și discuții principale, constructive și la obiect, la care au participat **Oleg BALAN, vicerector al Academiei, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Maria STRECHII, director adjunct al Departamentului organizarea instruirii, doctor în economie, conferențiar universitar, Cristina PANTEA, șef al Direcției cooperare internațională și investigații științifice, Andrei GROZA, șef al Catedrei știința administrației, doctor în istorie, conferențiar universitar,**

Orest TĂRIȚĂ, șef al Catedrei științe politice și relații internaționale, doctor în științe politice, conferențiar universitar, și alții, membrii Senatului au aprobat programele analitice la disciplinele propuse de catedre și au obligat șefii acestora, cadrele didactice să întreprindă măsurile necesare pentru realizarea integrală a prevederilor programelor analitice; listele nominale și temele tezelor de master la studii superioare de masterat de profesionalizare, învățământ cu frecvență redusă pentru anul

(Continuare în pag. 3)

ABONAREA -2013

Continuă abonarea pentru anul 2013 la **ziarul „Funcționarul public”** și la **revista metodică-științifică „Administrarea Publică”**, editate de Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista și ziarul relatează în permanență despre activitatea organelor administrației publice centrale și locale, a primarilor și a aleșilor locali, reflectă multilateral și în cunoștință de cauză despre reformele din administrația publică și din alte domenii ale societății noastre. O atenție deosebită acordă publicațiile Academiei activității Președintelui, Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova, fără a mai vorbi de activitatea didactică, științifică și de dezvoltare profesională a Academiei.

Cu alte cuvinte, revista „Administrarea Publică” și ziarul „Funcționarul Public” pot acorda un ajutor pe măsură în activitatea primăriilor, consiliilor locale și consilierilor în dezvoltarea social-economică și spirituală a localităților și cetățenilor noștri.

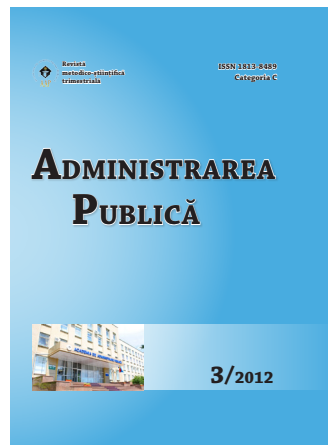
Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

6 luni - 82 lei 60 bani;

1 an - 165 lei 20 bani.

Indice poștal - 76957.

Ziarul „Funcționarul public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani;

6 luni - 75 lei 60 bani;

1 an - 151 lei 20 bani

Indice poștal - 67919.

Savant recunoscut, pedagog iscusit, manager de talent, mare patriot și promotor al valorilor naționale

Vasile MARINA: 65 de ani de la naștere și 40 de ani de activitate științifico-didactică și organizatorică

În cadrul ședinței Senatului Academiei de Administrare Publică, vicerector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Oleg BALAN, vicerector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Maria STRECHII, director adjunct al Departamentului organizarea instruirii, doctor în economie, conferențiar universitar, Cristina PANTEA, șef al Direcției cooperare internațională și investigații științifice, Andrei GROZA, șef al Catedrei știința administrației, doctor în istorie, conferențiar universitar,

Orest TĂRIȚĂ, șef al Catedrei științe politice și relații internaționale, doctor în științe politice, conferențiar universitar, și alții, membrii Senatului au aprobat programele analitice la disciplinele propuse de catedre și au obligat șefii acestora, cadrele didactice să întreprindă măsurile necesare pentru realizarea integrală a prevederilor programelor analitice; listele nominale și temele tezelor de master la studii superioare de masterat de profesionalizare, învățământ cu frecvență redusă pentru anul

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Pe ordinea de zi a ședinței Senatului au fost înscrise mai multe chestiuni privind activitatea didactică și științifică a Academiei, printre care „Cu privire la programele analitice la disciplinele de studii pentru anul de învățământ 2012-2013”, „Cu privire la listele nominale și temelor tezelor de master pentru masteranzii anului III (învățământ cu frecvență redusă, anul de studii 2012-2013)”, „Cu privire la rapoartele conducătorilor (consultanților) de doctorat privind activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012”, „Cu privire la constituirea Consiliului

Consiliul Suprem de Securitate – pe calea reformării

Consiliul Suprem de Securitate, prezidat de președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a examinat în ședința sa din 26 noiembrie a.c., modul în care este implementată Strategia securității naționale a Republicii Moldova, aprobată la 15 iulie 2011, prin Hotărârea Parlamentului nr. 153.

Membrii Consiliului au de-

cis asupra necesității elaborării unui Plan de acțiuni pentru implementarea Strategiei securității naționale. Totodată, s-a convenit asupra consolidării capacității de planificare strategică a Consiliului Suprem de Securitate, care va efectua o analiză permanentă a sistemului de securitate națională și de ajustare a acestuia în funcție de amenințări și riscuri, va coordona și va monitoriza activitățile în domeniul securității naționale ale structurilor relevante ale statului.

Președintele Nicolae Timofti optează pentru atribuirea unor competențe sporite

Consiliului Suprem de Securitate. Timofti consideră, de asemenea, că instituția trebuie să dispună de dreptul de a monitoriza activitatea unor instituții ale statului. În cadrul ședinței, s-a discutat despre reforma acestei instituții și implementarea Strategiei Securității Naționale. Ca urmare, a fost aprobată Concepția de reformare a Consiliului Suprem de Securitate, care prevede, între altele, sporirea eficienței în combaterea amenințărilor la adresa securității naționale și a nivelului de transparență a sectorului de securitate și apărare.

„A fost o ședință ordinară.

Pe ordinea de zi au fost incluse chestiuni legate de competențele Consiliului Superior de Securitate. Este necesar ca acest organ să aibă posibilitatea să monitorizeze și să iasă cu inițiative. S-a decis formarea unui grup de lucru care va lucra în această direcție, delimitarea competențelor consiliului și a altor puteri în stat”, a declarat șeful statului, după ședința Consiliului.

La reuniune au prezentat rapoarte ministrul apărării, Vitalie Marinuța, și consilierul Președintelui în domeniul apărării și securității naționale, Alexei Barbăneagră.

Polonia susține plenar integrarea europeană a R. Moldova

Republica Moldova „este primul, unicul stat care se apropie foarte rapid de Uniunea Europeană”, a declarat Andrzej Halicki, copreședinte al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din partea Poloniei în cadrul întrevederii din 26 noiembrie curent la Varșovia cu Vlad Plahotniuc,

prim-vicepreședintele Parlamentului Republicii Moldova. În cadrul acestei vizite oficiale în Polonia, prim-vicepreședintele Parlamentului Republicii Moldova, Vlad Plahotniuc, s-a întâlnit cu omologii săi din cele două Camere ale Parlamentului polonez - Jerzy Wenderlich, vicepreședintele Seimului, și Jan Wyrowiński, vicemareșalul Senatului.

„Polonia ține mult ca Moldova să fie cât mai aproape de Uniunea Europeană. Sprijinim integrarea Moldovei și sperăm că Acordul de asociere la UE va fi semnat deja anul viitor la Summit-ul Parteneriatului

Estic, care va avea loc la Vilnius, în luna noiembrie 2013”, a declarat vicemareșalul Senatului, Jan Wyrowiński.

Prim-vicepreședintele Parlamentului de la Chișinău a apreciat, că acest sprijin este cu atât mai semnificativ, cu cât Polonia se bucură de o mare influență în cadrul Uniunii Europene, fiind și coinițatoare a Parteneriatului Estic. „Aș spune, că Polonia este o locomotivă a extinderii Uniunii Europene către Est. Suntem interesați să preluăm din experiența dumneavoastră pentru că succesul integrării în UE va depinde de elimina-

rea decalajelor de dezvoltare și de creșterea nivelului de trai al populației în Republica Moldova”, a declarat Vlad Plahotniuc.

În privința relațiilor economice dintre cele două state, prim-vicepreședintele Parlamentului moldovean a primit un mesaj de încurajare din partea colegilor polonezi, care au apreciat pozitiv condițiile oferite investitorilor străini în Republica Moldova. Menționăm, că în prezent, cel puțin, 17 întreprinderi cu capital polonez își desfășoară cu succes activitatea în țara noastră.

Undă verde reabilitării rețelelor Moldelectrica

Executivul a aprobat hotărârea cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectu-

lui Acordului financiar dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană cu privire la reabilitarea rețelelor de transport electric ale Moldelectrica.

Valoarea totală a proiectului de asistență financiară pentru reabilitarea rețelelor de transport electric constituie 33,6 milioane de euro, acordate din fondurile BERD și BEI, inclusiv 8

mldn. euro – grant din partea UE prin NIF. Suportul financiar este destinat modernizării stațiilor și liniilor electrice, înlocuirea utilajului învechit, aflat la limita capacității tehnice, ce prezintă deja un pericol ecologic.

Modernizarea sistemului electric este o necesitate pentru aderarea Republicii Moldova la ENTSO-E (European Network of Transmission System

Operators for Electricity - Asociația Operatorilor de Transport și Sistem European) și o prioritate inclusă în Programul de guvernare al Republicii Moldova. Interconectarea la ENTSO-E presupune integrarea fizică în sistemul energetic european, fapt care ar permite diversificarea surselor de aprovizionare cu energie electrică și sporirea securității energetice a țării.

Ședința ordinară a Senatului Academiei

(Sfârșit. Început în pag. 1)

de studii 2012-2013 la specialitățile *administrare publică*,

galității actelor administrative” (autor Mihail Diaconu) după cum urmează: Victor Popa - doctor habilitat în drept, pro-

drept, profesor universitar, și Anatolie Bantuș – doctor în drept, profesor universitar.

Senatul Academiei a modificat denumirea Catedrei știința administrației în Catedra științe administrative.

În ședința Senatului a fost luată, de asemenea, decizia de a recomanda pentru publicare cursul de lecții „Procese culturale europene: implicații pentru Republica Moldova”, elaborat de Stela Spînu, doctor în sociologie, conferențiar universitar.

Membrii Senatului au susținut printr-o decizie candidatura lui Ion Guceac, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Secretar General

al Academiei de Științe a Moldovei, pentru a fi înaintat la concursul pentru acordarea titlului de membru-corespondent al Academiei de Științe a Moldovei.

În încheierea ședinței Senatului, Vasile Marina, rector al Academiei de Administrare Publică, susținut de ceilalți membri ai Senatului, i-au adresat lui Oleg Balan, vice-rector al Academiei, cu prilejul zilei sale de naștere, cele mai cordiale felicitări și sincere urări de bine, sănătate și noi realizări în activitatea sa didactică și științifică.

Mihai GHEORGHE

management, drept constituțional și drept administrativ și relații internaționale; au aprobat rapoartele tuturor conducătorilor de doctorat cu privire la activitatea desfășurată în anul de studii 2011-2012 de către cei 16 doctoranzi ai Academiei.

Senatul Academiei a aprobat componența nominală a Consiliului științific specializat pentru susținerea tezei de doctor în drept „Controlul le-

profesor universitar (președinte), Silvia Goriuc – doctor în drept, conferențiar universitar (secretar științific), Ion Guceac – doctor habilitat în drept, profesor universitar, Victor Mocanu – doctor în drept, conferențiar universitar, Victor Balmuș – doctor în drept, conferențiar universitar – membri. În calitate de referenți oficiali au fost desemnați Gheorghe Costachi – doctor habilitat în

Programul e-Learning – studii la distanță

Cooperarea Academiei de Administrare Publică cu parteneri din România contribuie la implementarea noilor forme avansate în procesul de învățământ. În acest context e de menționat semnarea în octombrie curent a Acordului de Parteneriat între Academia de Administrare Publică și InSoft Development and Consulting, România.

Acordul constituie furnizarea și implementarea în cadrul Academiei, de comun cu partenerul InSoft, a unei soluții de tip e-Learning, ce presupune crearea unei platforme de învățare la distanță learnIN – conținut digital sub forma a

3 cursuri de instruire în cadrul Catedrei economie și management public, ce vor fi încărcate în platforma learnIN – dintre care unul în format digitalizat, asigurând servicii de instalare, configurare, instruire, suport tehnic și mentenanță.

Ca urmare a semnării Acordului, la Academie, în data de

12 noiembrie a avut loc seminarul de instruire din cadrul proiectului pilot efectuat în platforma learnIN de către InSoft, pentru grupul de profesori

ai catedrei nominalizate. Personalul științifico-didactic a fost familiarizat cu conținutul platformei learnIN (Biblioteca, Cursuri, Forum, Mesagerie), precum și cu principalele funcționalități disponibile în platforma learnIN. De asemenea, fiecare participant a devenit

posesorul ghidului instructorului și cursantului, care întru-nește metode noi de învățare pentru masteranzii Academiei.

Drept totalizare a desfășurării seminarului privind instruirea cadrului profesoral-didactic în domeniul implementării programelor de tip e-Learning, masteranzii grupelor 112, 212 (an. I), 212, (an. II) masterat de cercetare; 216 (an. II) masterat de profesionalizare beneficiază de un suport amplu de sugestii ce țin de domeniul tehnologiilor informaționale.

**Direcția cooperare
internațională și investigații
științifice a Academiei
de Administrare Publică**

Steaua nestinsă a octogenarului Mihail Platon

Vocația Omeniei și a Pedagogiei s-au întrunit ferice în persoana distinsului conducător și îndrumător, regretatului Mihail Platon, care pe 2 septembrie 2012 ar fi împlinit onorabila vârstă de 80 de ani. Sânguința exemplară și dăruirea fără capăt, slujirea onestă și credința deplină idealului ce l-au ales au contribuit fiecare în felul lor la consolidarea forțelor creatoare și organizatorice, individuale și manageriale și la armonizarea lor întru manifestarea plenară a capacităților rare de profesor universitar, de savant și de om al cetății. Rodul activității sale de o viață, de peste cinci decenii, este unul impunător, obținut printr-un efort neconținut, temerar. Munca plină de har l-a însoțit an de an în toate ipostazele de pedagog și de conducător, de specialist responsabil, dedat cu tot sufletul profesiei și carierei căreia i s-a consacrat totalmente.

Omul sfințește locul, ne spune o zicală românească. Și nu putem face abstracție de adevărul său fundamental în cazul în care e vorba de Domnia Sa Mihail Platon, activitatea multilaterală a căruia s-a bucurat de aprecierea înaltă a statului, decorat fiind cu cele mai înalte distincții, inclusiv cu „Ordinul Republicii”. De la înălțimea responsabilității de care a dat dovadă în decursul întregii sale vieți, opera unui pedagog și a unui conducător talentat, marcat de sentimentul căutării și perfecționării continue, remarcabilul om de știință care este considerat părintele Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, Mihail Platon s-a impus conștiinței socioumane ca un excelent conducător și organizator al vieții publice, ca un om de o aleasă ținută morală și profesională, ca un mare și adevărat iubitor de oameni, dacă nu o mare individualitate creatoare a științei și culturii autohtone.

Născut la 02 septembrie 1932 în satul Bulboacă din Anenii Noi, într-o familie de plugari, a cunoscut de mic nevoile și aspirațiile neamului, vetrei strămoșești, pe care a iubit-o cu tot focul inimii și cu toată ardoarea minții. Rațiunea de a fi a omului a deprins-o tot de aici, de la alor săi creștini și filozofi ai vieții, plugari ai gliei și prețuitori nepereche ai cântecului de privighetoare și de ciocârlie străpungând azurul de deasupra câmpiei unde făurarii telurici ai viselor își leagă viitorul de stele, de soare și de lună, an de an și veac de veac, în căutarea lor sufletească de sine și de mereu, de cerințele cufundate în nemurirea lui Dumnezeu, binecuvântătorul nostru de-a pururi din necuprinderea din jururi.

Pașii pe unde l-au purtat năzuințele spre lumina cărții și dorurile vieții ale sorții de a-i călăuzi și îndruma pe alții în traiul lor gospodăresc, de a-i organiza și consolida în speranțele lor spre mai bine pe cei de la Strășeni și Ungheni, din Criuleni sau din Florești, din capitală și de la țară s-au dovedit profetici, întărindu-l în credința că norocul este o plantă rară la creșterea căreia contribuie și plăcerile, dar și muncile noastre sufletești, că trebuie oricum să te spetești, să deprinzi pe înțetul arta dialogului de la inimă la inimă, „față către față”, biblic vorbind, cu oamenii de la sat

sau din urbe, cu colegii, cu specialiștii, cu oamenii de știință și de artă pe care știm că i-a admirat și de multe ori i-a invitat și la Academia de Administrare Publică, unde organiza festivități, conferințe științifice și pe teme literare (gen Eminescu în timp și spațiu etc.). Generozitatea și mărinimia deschiderii către semenii l-au însoțit pretutindeni unde a activat și la orice rang de conducere. Asiduitatea și profunzimea pătrunderii obiectelor de studii l-au ajutat să devină autorul a 12 manuale și monografii, lucrări științifice și eseuri de un real folos pentru generațiile tinere, de audienți ai Academiei și funcționari publici. Or, ele constituie într-un fel fundamentul științei administrației din republică.

Titlul onorific de „Doctor Honoris Causa”, care i-a fost conferit în 2010 la inițiativa noului și energicului rector al Academiei Vasile Marina, spune destul de mult despre contribuția savantului și conducătorului Mihail Platon în domeniul pe care l-a servit cu tot devotamentul.

Numele său, scris cu majuscule pe filele cărților ce le-a dat viață și lumină, dar și încrustat pentru veșnicie pe placa memorială de la intrarea în aceasta alma mater a funcționarilor publici, va fi purtat pe aripile Memoriei de către contemporani și va îndemna, va îmbărbăta să înainteze pe drumul anevoios al cunoașterii, oricare le-ar fi aspirațiile legate de mai multe generații succesoare, numele omului de știință Mihail Platon va fi neîndoios și unul de mare probitate profesională și morală care și-a consacrat întregul său talent de organizator și călăuzitor neîntrecut de a pune bazele unei științe noi, de a fonda și de a dezvolta Academia de Administrare Publică.

Trecut prin focul sacru al creației și al științei pedagogice, și nu numai, savantul și omul de omenie Mihail Platon

a plecat la cele eterne într-o amintire de datorie de a ne cinsti destinul cu toată dăruirea, cu capul sus fără a clipi atunci când te podidesc lacrimile, când durerile familiei te pun la încercare cu drama lor fără de care nu-ți poți îndeplini condiția umană. Vocația Omeniei și a Pedagogiei, arta de a trăi l-au însușit și l-au întărit, l-au menținut în albia lor și a lui dinspre conștiință și ființă, dinspre credință. Contribuția savantului și a pedagogului Mihail Platon la propășirea științei și învățământului nostru superior este demnă de atenția urmașilor și contemporanilor săi sub un aspect sau altul întotdeauna importante și vitale. Manualele și studiile Domniei sale își continuă funcția lor didactică postumă prin actualitatea lor legată de fenomenele culturii, învățământului și a științei de administrare publică.

Merituose prin toată altitudinea lor, eforturile distinsului savant, pedagog și de primul rector al Academiei de Administrare Publică în anii 1993-2003, precum și de consilier al Președintelui Republicii Moldova în problemele culturii, învățământului și științei, iar apoi de consilier al Primului-ministru, de secretar al Consiliului Național pentru decernarea Premiului de Stat au contribuit la evoluția, la creșterea progresului științei pedagogice și de administrare, a culturii noastre contemporane și moderne.

Numele său a intrat pe bună dreptate în inimile și în conștiința contemporanilor de ieri și de azi, călăuzindu-i pe făgașul nou al căutărilor și împlinirilor fundamentale pe fundalul științei naționale și universale, integrării europene moderne.

Steaua nestinsă a octogenarului Mihail Platon urcă tot mai sus pe bolta nevăzută a viitorului.

Tudor PALLADI

Îmi doresc un sat atractiv pentru tineri

După cum V-am informat în numărul trecut al ziarului nostru, o delegație a Republicii Moldova, condusă de dna Victoria Cujba, șef-adjunct al Direcției politice de descentralizare a Cancelariei de Stat, a vizitat Carolina de Nord, Statele Unite ale Americii, unde a studiat experiența autorităților locale americane. Din componența delegației a făcut parte și dna Tatiana Gălățeanu, primarul comunei Giurgiulești, raionul Cahul, căreia i-am solicitat un interviu.

CORRESPONDENTUL: După cum afirmă o binecunoscută expresie, ați avut fericita ocazie să „descoperiți America”. Care sunt impresiile și care ar fi impactul practicilor și experienței de lucru americane asupra administrării în satul Dvs. natal?

Tatiana GĂLĂȚEANU: Într-adevăr, am avut fericita ocazie de a ni se oferi posibilitatea să „descoperim America”. Noi am fost găzduiți de voluntarii organizației „Friedship Force”. Oameni minunați, care ne-au tratat ca pe oaspeți de onoare. Am vizitat multe familii, peste tot am simțit căldură sufletească și deschidere.

Sistemul american de administrație publică locală este complet diferit de al nostru. Primarul deține o funcție cu atribuții mai restrânse. Consiliul local care este alcătuit din persoane reprezentative ale zonei, angajează un jurist și un administrator al entității date care se ocupă de toate problemele cu care se confruntă

APL. Și aș vrea să menționez aici un lucru foarte important: politicul nu influențează nici într-un mod administrațiile publice de nivel local.

De ce America este puternică? Cine a făcut America așa cum este? Ne-am convins, că tot succesul țării se datorează poporului american. Iubindu-și țara, conviețuiesc cu natura, își iubesc aproapele, sunt toleranți și oricând gata de a munci, de a munci pe cont propriu, aducându-și aportul personal pentru prosperarea țării.

Și atunci, revenind acasă, să privim în jur și să ne punem doar o singură întrebare: ce am făcut noi pentru a avea temeiul de a fi mândri de localitatea de baștină, de țara ta? Cum ne dorim viitorul satului natal, al comunității?

COR.: Știința administrației necesită o perfecționare continuă și un spirit de echipă pentru a oferi comunității servicii de calitate. Cum realizați acest deziderat în primăria Giurgiulești și în ce măsură beneficiați de oportunitățile oferite de Academia de Administrare Publică?

T.G.: De eficiența administrației publice locale depinde prezentul și viitorul fiecărei localități, pe care ni-l dorim tot mai bun. Pentru a face față acestor necesități, sunt sprijinită de angajații primăriei. Noi suntem o echipă de succes, unde fiecare își îndeplinește funcția, își cunoaște sarcinile și responsabilitățile. Luând parte activă la instruire, traininguri, organizate cel mai des la nivel de raion, și acumulând experiență an de an, astăzi toți pot face față sarcinilor.

Personal, am beneficiat de un curs de instruire „Managementul autorității publice locale” organizat de Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Mol-

dova, desfășurat în februarie 2012. Stimă și respect pentru cadrele didactice ale instituției, care sunt adevărați profesioniști ai meseriei lor. Fiind la început de cale, adică la primul mandat, am primit o instruire importantă, de mare folos.

COR.: Care au fost problemele majore în comună, când ați preluat conducerea primăriei și ce acțiuni ați întreprins pentru soluționarea lor?

T.G.: Problemele în comunitate nu se sfârșesc niciodată și, rezolvând una câte una, următoarele devin prioritare. Comuna noastră este una deosebită, avându-se în vedere, în primul rând, structurile economice de importanță națională, cum ar fi Portul Internațional Liber Giurgiulești. Cu 29 rezidenți în zonă, două posturi vamale, Gară, Port de pasageri, care creează și o serie de probleme în localitate.

De rând cu aceste probleme „venite din exterior”, le-am mai „moștenit” și pe ale noastre. Grădiniță de copii fără sistem de apă și canalizare, casă de cultură cu acoperișul deteriorat, clădirea primăriei într-o stare deplorabilă. După ploile din mai și iunie 2012, un sfert din drumurile satului au devenit inaccesibile. Mai avem un muzeu al satului, clădirea căruia trebuie reparată și multe altele.

Desigur, nu stăm pe loc. Trasăm sarcini imediate și de perspectivă pentru soluționarea problemelor comunei, ale comunității. Astfel, am reușit să atragem un proiect FISM cu suma totală de aproape 1,250 milioane de lei pentru lucrări de reparație, instalarea apeductului, sistemului de canalizare și pentru alte lucrări de renovare a grădiniței, pe care o vom inaugura în viitorul apropiat cu condiții de calitate pentru copii și cadrele didactice.

Din sursele bugetului local am efectuat reparația interioară a clădirii primăriei. Am dotat

birourile cu mobilier nou.

În parteneriat cu cetățenii, reabilităm drumurile satului, erodate de ploi. Primăria vine cu partea de motorină, tractor, cetățenii susțin cu transport personal și forța de muncă, astfel am reparat o parte din străzi. În rezolvarea problemei apelor pluviale și viiturilor din urma ploilor, anul acesta am reușit să săpăm un canal de captare a apelor în partea de sus a satului, diminuând cantitatea și fluxul de apă către sat.

Aș vrea să menționez că în proces de derulare sunt o serie de proiecte, realizarea cărora ne va permite să renovăm cu mult localitatea noastră.

Dar aș vrea să menționez, că nu numai aspectele economice și sociale sunt prioritare pentru noi, dar și cultura.

Comunitatea, școala, primăria investesc mult în cultură, obiceiuri, tradiții. Ansamblul „Giurgiuleanca” activează de mai bine de 10 ani. Generații de copii au dus faima satului Giurgiulești peste hotarele țării, sunt laureați ai diferitelor festivaluri naționale și internaționale: La Fântâna Dorului – Șimileul Silvaniei, Râmâna. Recent, au primit Premiul Mare la Festivalul zonal al Caselor de Creație, desfășurat la Căușeni.

COR.: Cum vedeți D-voastră viitorul satului Giurgiulești?

T.G.: Mi-aș dori un Giurgiulești cât de cât european, că doar suntem „Poarta țării spre Europa”. Cu infrastructură dezvoltată: drumuri, apă de calitate, sistem de canalizare, Serviciu de salubritate lucrativ, o rețea turistică dezvoltată.

Cel mai mult mi-aș dori ca toți cetățenii satului să devină conștienți, responsabili, activi. Să facem un Giurgiulești atractiv nu numai pentru turiști, investitori, ci cel mai mult pentru tinerii satului, să rămână acasă.

Interviu de Ion AXENTI

Descentralizarea – o reformă de interes național

După cum v-am informat în numărul trecut al ziarului nostru, în zilele de 13-14 noiembrie curent, la Palatul Republicii din Chișinău, a avut loc o Conferință Internațională cu genericul „**Reforma de descentralizare: de la strategie la acțiuni**”, organizată de Guvernul Republicii Moldova, în colaborare cu partenerii de dezvoltare PNUD Moldova, UNWOMEN, Guvernul Suediei, Consiliul Europei, UNICEF Moldova și Fundația Soros-Moldova. La eveniment au participat, de asemenea, membrii Comisiei paritare, reprezentanți ai APC și APL, personalități din mediul academic și societatea civilă, reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare și ai donatorilor, experți locali și străini.

Chintesența reformei de descentralizare a fost formulată clar de către **Vlad Filat, Prim-ministru al Republicii Moldova**, în alocuțiunea sa de la deschiderea conferinței: „Când vorbim despre descentralizare, trebuie să avem în vedere nu numai transferul de competențe și mijloace financiare necesare, dar, mai întâi de toate, transferul de responsabilitate pentru sarcinile publice cu caracter local. Trebuie să avem grijă ca descentralizarea să fie pusă în practică repede, corect și cu efecte vizibile în funcționarea administrației publice centrale și locale. **Noi confirmăm că descentralizarea constituie pentru Republica Moldova o reformă de interes național, un obiectiv care trebuie să fie însușit și susținut de întreaga clasă politică.**”

Participanții la Conferință au analizat experiența țărilor Consiliului Europei în administrația publică locală, au evaluat stadiul de implementare a Strategiei Naționale de Descentralizare și au discutat planurile sectoriale privind reforma descentralizării pe domenii distincte: finanțe, patrimoniu, educație, organizare administrativ-teritorială și cooperare intercomunitară, servicii de asistență socială și servicii comunale.

Practica și experiența avansată a țărilor europene în acest domeniu vor determina realizarea cu succes a reformei de descentralizare și în țara noastră.

Ingrid Tersman, Ambasadoarea Suediei în Republica Moldova: „Suedia are o tradiție îndelungată de guvernare descentralizată, care, în mod clar, a contribuit la asigurarea

democrației și la dezvoltarea noastră economică. O societate își poate realiza potențialul pe deplin doar atunci când bărbății și femeile se bucură de șanse egale. Atunci când ambii au aceste oportunități, ei pot contribui la dezvoltarea economică la nivel local și de țară, precum și la consolidarea democrației. Avem încredere că procesul de descentralizare demarat în Republica Moldova va aduce efectele scontate, deoarece are la bază abordarea prin prisma drepturilor omului și a egalității de gen”.

Suntem încurajați pe această cale și de înalții oaspeți ai prestigioaselor organisme internaționale și europene.

Narine Sahakyan, Reprezentantul Permanent-Adjunct al PNUD în Moldova: „Organizația Națiunilor Unite în Moldova apreciază înalt rezultatele obținute până acum în procesul de descentralizare. Urmează și mai multe activități, pentru care trebuie să ne consolidăm eforturile. Este foarte important ca toți oamenii să se bucure în mod egal de beneficiile acestei reforme. ONU este gata să ofere în continuare sprijin Republicii Moldova și, în special, autorităților publice locale, pentru care reforma de descentralizare aduce noi oportunități, dar și provocări”.

Alfonso Zardi, șeful Departamentului pentru Democrație, Consolidarea Instituțională și Guvernare din cadrul Consiliului Europei: „Descentralizarea sau transferul de competențe de la centru la periferie este parte a procesului de prestare a unei guvernări eficiente pentru cetățeni. A căuta

mecanismul perfect de descentralizare este, fără îndoială, un lucru bun. Experții naționali și europeni, care au oferit și oferă și azi expertiză în acest domeniu, pot explica ce anume funcționează și cum funcționează, ce anume nu merge și de ce nu merge. Trebuie să-i ascultați cu mare atenție!”.

Descentralizarea, văzută de reprezentanții APL

Grigore Policinski, președintele raionului Dubăsari: „Sunt de acord cu premierul Vlad Filat atunci când afirmă că descentralizarea nu înseamnă doar transferul de competențe de la autoritățile publice centrale la cele locale, dar și de responsabilități. Nu este necesar de vorbit mult despre acest transfer, pentru că s-a vorbit suficient pe parcursul a doi ani. Transferul trebuie să fie efectuat. Poate că mulți dintre noi nu au cunoștințe suficiente pentru a le gestiona, dar suntem gata ca să învățăm”.

Valeriu Guțu, primarul satului Ciorești, Nisporeni: „Descentralizarea trebuie să sporească eficiența APL în soluționarea problemelor comunităților. În prezent nu există stimulente pentru APL de a mări baza impozabilă, de a administra mai bine procesul de colectare a taxelor locale, deoarece transferurile de la buget se dau cum se dau. Descentralizarea îi va pune pe primari să fie în căutare de noi venituri pentru bugetul comunitar”.

Emilia Albu, primarul satului Mreșeuca, Ocnița: „Am fost anul trecut cu alte femei primari într-o vizită de documentare în Țările Baltice. Acolo tot se desfășoară reforma educației, căci este necesară. Dar au găsit altă modalitate de optimizare, micșorând salariile pedagogilor, în funcție de numărul de elevi. Ei nu au închis școlile. La noi și cu transportarea copiilor în alte școli sunt pretenții din partea părinților, copiii obosesc. Este clar că salariile învățătorilor și așa sunt mici, dar din două

rele trebuie să alegem unul mai mic”.

La finele Conferinței, participanții au adoptat **Declarația finală a Conferinței Internaționale „Reforma de Descentralizare: de la strategie la acțiuni”**.

Noi, participanții la Conferința Internațională „Reforma de Descentralizare: de la strategie la acțiuni”:

Pledăm pentru întărirea capacității instituționale și manageriale a autorităților publice centrale implicate în implementarea Strategiei Naționale de Descentralizare. Moldova se află într-un moment crucial pentru reforma de descentralizare, oportunitate ce trebuie valorificată în cel mai scurt timp. Oportunitățile oferite de actuala structură instituțională trebuie valorificate la maximum prin crearea de noi departamente cu personal specializat. Se impune impulsivarea procesului de implementare sectorială a Strategiei Naționale de Descentralizare la nivelul ministerelor de linie implicate, îmbunătățirea coordonării metodologice și procedurale a procesului de implementare a Strategiei Naționale de Descentralizare de către Cancelaria de Stat și Ministerul de Finanțe, adaptarea procesului de implementare sectorială a reformei la noul cadru de finanțare al administrației publice locale preconizat de modificările la legea finanțelor publice locale.

Agreăm noul cadru conceptual al descentralizării sistemului de finanțe publice locale și recomandăm următoarele măsuri urgente: revizuirea actualului sistem de colectare și alocare a impozitelor partajate; revizuirea sistemului de partajare a veniturilor fiscale din impozitul pe venit în vederea stabilirii în legislație a unor cote fixe pentru APL de nivelul întâi și al doilea; proiectarea și implementarea unui sistem de echilibrare stabil, cu destinație generală, separat de

(Continuare în pag. 7)

Descentralizarea – o reformă de interes național

(Sfârșit. Început în pag. 6)

transferurile condiționate, care să încurajeze efortul fiscal propriu; separarea transferurilor de echilibrare pentru APL de nivelurile întâi și al doilea (alocarea directă pe niveluri); proiectarea și implementarea unui sistem de transferuri condiționate pentru principalele funcții delegate și partajate, care să asigure un nivel minim și echitabil al prestațiilor.

ne și consolidarea regiunilor de dezvoltare într-un nivel regional de guvernare. O alternativă pe termen scurt ar fi cooperarea intercomunitară, care, în orice caz, trebuie promovată ca soluție intermediară.

Încurajăm concretizarea și realizarea în termen a obiectivelor noului cadru conceptual al strategiei de descentralizare în domeniul educației. Reforma în acest domeniu trebuie să asigure accesul universal la educație

area cadrului legal în domeniu; dezvoltarea formelor de management al proprietăților publice și private; creșterea capacității operaționale de administrare a fondului construit și a registrului proprietăților; integrarea planificării spațiale cu instrumentele de administrare și management al terenurilor; finalizarea procesului de privatizare a spațiului locativ aflat încă în proprietatea statului și a unităților administrativ-teritoriale;

Accentuăm necesitatea de a încuraja cooperarea intercomunitară în furnizarea de servicii publice locale, ca soluție fezabilă și eficientă pentru problema fragmentării excesive a administrației publice locale. Reforma din acest domeniu trebuie să dezvolte un cadru permisibil din punct de vedere juridic și stimulativ din punct de vedere financiar, să favorizeze asocierea benevolă a autorităților publice locale în vederea furnizării în comun a serviciilor publice aflate în propria responsabilitate.

Subscriem unanim la necesitatea respectării drepturilor omului și egalității de gen în procesul de reformă. Decentralizarea implică abordarea bazată pe drepturile omului, integrarea dimensiunii de gen și abilitarea femeilor, pe dezvoltarea fiecărei ființe umane în deplin acord cu principiile nediscriminării, participării, transparenței, responsabilității și egalității între femei și bărbați. Această abordare vizează necesitățile fiecărei femei, fiecărui bărbat și fiecărui copil din comunitățile locale, le asigură participarea la luarea deciziilor și la toate activitățile publice, accesul la servicii și infrastructura publică.

Suntem ferm convinși că reforma de descentralizare va aduce beneficii tuturor locuitorilor Republicii Moldova. Comunitățile locale vor fi mai bine gestionate. Oamenii vor dispune de servicii locale mai bune și mai accesibile, vor fi mai implicați în administrarea locală, mai responsabili și mai stăpâni pe viața lor.

Pentru mai multă informație despre reforma descentralizării contactați Cămară de Stat, Direcția politici de descentralizare, Victoria Cujba. Tel.: 022 250 580; 022 250 581; 022 250 582; 022 250 583; E-mail: victoria.cujba@gov.md

Subliniem necesitatea optimizării structurii administrativ-teritoriale a Republicii Moldova, ca pre-condiție pentru realizarea unui transfer semnificativ de responsabilități și resurse pentru autorități publice locale mai puternice, astfel încât acestea să aibă capacitatea de a-și îndeplini misiunea și de a răspunde, în mod adecvat, necesităților oamenilor. Raționamentele demografice, economice și sociale trebuie să prevaleze asupra stereotipurilor politice atunci când la mijloc se află administrarea competentă și eficientă a comunităților locale și bunăstarea oamenilor. Organizarea administrativ-teritorială trebuie îmbunătățită prin consolidarea capacităților administrative ale administrației publice locale de nivelul I, urmată de eficientizarea sistemului existent de raioa-

și calitatea procesului de instruire în toate școlile. În acest sens, se impun următoarele activități sistemice și specifice: analiza și amendarea legilor cu privire la educație; pregătirea procedurilor bugetare conforme cu noua legislație privind finanțele publice; informarea obiectivă și adecvată a administrațiilor locale și școlilor; sporirea autonomiei și competențelor școlilor și autorităților publice locale; introducerea unui sistem transparent și echitabil de finanțare; implicarea părinților și a comunității locale în activitățile școlii; consolidarea capacității școlilor de a răspunde necesităților părinților; asigurarea monitorizării externe.

Susținem măsurile propuse pentru realizarea obiectivului strategic al descentralizării patrimoniale, și anume: comple-

creșterea rolului administrației publice în finalizarea procesului de constituire și înregistrare a asociațiilor de condominiu; dezvoltarea sectorului de servicii pentru gestiunea și întreținerea fondului locativ; realizarea programelor de reabilitare tehnică și termică a blocurilor locative; asigurarea respectării legislației în procesul de creare a asociațiilor și de exploatare și întreținere tehnică a fondului locativ.

Recomandăm îmbunătățirea cadrului instituțional și a sistemului de finanțare a furnizării serviciilor sociale de către APL, implementarea unui sistem coerent de identificare a nevoilor în profil teritorial, de evaluare a calității și accesibilității serviciilor sociale, astfel încât să fie îndeplinite obiectivele politicilor naționale în domeniu.

Practica germană în domeniul descentralizării

În perioada 29 octombrie - 3 noiembrie curent, delegația Republicii Moldova din care au făcut parte **Iurie Țap**, președintele Comisiei parlamentare speciale privind descentralizarea, **George Mocanu**, membru al Comisiei parlamentare speciale, **Igor Grosu**, viceministrul educației, **Ion Cărpineanu**, primarul comunei Cărpineni, raionul Hâncești, și **Victoria Cujba**, șef-adjunct al Direcției politici de descentralizare din cadrul Cămarilor de Stat, a efectuat o vizită de documentare și informare privind activitatea autorităților publice în domeniul descentralizării și asigurării autonomiei locale din Republica Federală Germania.

Vizita respectivă a fost posibilă grație suportului acordat de Fundația Konrad Adenauer, în contextul colaborării intense între reprezentanții și experții Fundației cu deputați, funcționari publici și demnitari de stat din actuala guvernare a Republicii Moldova pe segmentul descentralizare.

Urmare unor discuții și consultări privind necesitatea consolidării capacităților profesionale și instituționale ale autorităților publice centrale și locale pentru implementarea cu succes a priorității Guvernului privind descentralizarea și asigurarea autonomiei locale, colegii germani au fost disponibili să ne ghideze practic

pentru a studia experiența avansată.

Echipa condusă de **Sven IRMER**, directorul Biroului din România și Republica Moldova a Fundației Konrad Adenauer, a organizat vizita într-o manieră foarte profesionistă, astfel că pe parcursul aflării în Germania am reușit să aflăm numeroase detalii privind activitatea în cadrul preturilor, consiliilor alese, primăriilor germane, am discutat cu funcționari publici și am cunoscut primari extraordinari, dedicați serviciului public în interesul cetățenilor.

Pe perioada aflării în Germania am avut discuții cu oficiali din cadrul Biroului Secretarului General al Bundestag-ului, precum Thomas Helm; cu reprezentantul Cămarilor Federale, Joachim Beretele, Direcția Relații bilaterale cu statele din Europa de Sud-Est, Asia Centrală și Caucazul de Sud; cu Claudia Miller, referent pentru Moldova în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și alți funcționari publici germani, care cunosc particularitățile dezvoltării statului Republica Moldova.

Am cunoscut istorii de

succes și abordări moderne în gestionarea afacerilor publice la nivel local. Un exemplu de succes ar fi și activitatea în cadrul primăriei orașului Trebbin, cu o populație de circa 10 mii de locuitori, aflat la o distanță de 30 min. de orașul Berlin, în fruntea căruia de circa 14 ani se află un primar dedicat serviciului său și care a reușit să promoveze „brand”-ul localității sale astfel, încât economia locală să cunoască o ascensiune considerabilă. Primarul, o persoană modestă în prezentările despre sine, dar foarte inspirat în descrierea localității pe care o reprezintă, ne-a intrigat și mai mult cu o afirmație finală, că „...orașul său nu este centrul Universului, dar ei lucrează la aceasta!” O astfel de abordare de primar și viziune strategică este, desigur, demnă de respect și nu lasă dubii despre rolul primarului în dezvoltarea localității sale.

Un interes deosebit a prezentat și colaborarea autori-

tăților locale cu asociațiile comunale în calitate de prestatori de servicii de instruire și informare, precum și activitatea de lobby în interesul comunelor.

Trăsăturile specifice popoului german (punctualitate, corectitudine, calitate și respect pentru virtuțile naționale) am reușit să le desprindem și datorită multiplelor istorii sau expresii tradiționale din exemplele relate foarte iscusit și integrate în discuțiile noastre de către **Sven IRMER**, Directorul Biroului Konrad Adenauer pentru România și Moldova. Filozofica expresie, că trebuie „...să gândim mult, pentru ca să lucrăm puțin”, ne-a indus și la activitatea în sectorul public, la procesul de elaborare a politicilor publice și aprobare a unor viziuni strategice de dezvoltare a sistemului administrației publice.

În acest sens, experiența germană este incontestabil un exemplu de perseverență, de responsabilitate și profesionalism, reconfirmat și pe parcursul vizitei de studiu a delegației Republicii Moldova, în discuțiile cu funcționarii și demnitarii de stat germani.

Victoria CUJBA,
Cămarile de Stat,
membru al Grupului
„Guvernare responsabilă:
administrația publică locală”

A fost lansată platforma stagii.gov.md

Centrul de Guvernare Electronică (CGE) a lansat o nouă platformă care oferă informații despre oportunități de stagii în cadrul autorităților publice în domeniul e-transformării Guvernului.

Site-ul **www.stagii.gov.md**, realizat în variantă BETA, are o interfață simplă și este ușor de folosit.

Tinerii interesați vor putea găsi pe portal anunțuri ale instituțiilor care oferă stagii, date

despre stagii și realizările lor, precum și informații despre partenerii proiectului. Cei care doresc să facă stagii în cadrul Guvernului vor completa formularul de participare online.

Centrul de Guvernare Electronică oferă stagii cu burse. Această inițiativă este realizată cu suportul Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova. Tinerii care întrunesc toate condițiile de participare sunt încurajați să

se implice. Programul de stagii le oferă șansa să comunice și să interacționeze cu reprezentanții autorităților publice, să afle cum funcționează o instituție publică și să contribuie la buna funcționare a acesteia.

Programul „Stagii în Guvern” este un proiect pilot, lansat de către Centrul de Guvernare Electronică în colaborare cu sectorul privat și parteneri internaționali. Scopul acestui program este de a atrage ti-

neri talentați, ageri, inovatori și entuziaști din domeniul tehnologiilor informației pentru a contribui la e-Transformarea guvernării.

În prezent, patru instituții guvernamentale - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Centrul de Guvernare Electronică - sunt în căutare de stagii în domeniul e-Transformării.

Porfirie Fală – un mare patriot al neamului

Continuare. Început în nr. 21

Întemeiază „Case de citire moldovenească” pentru țărâni-me la Balatina, Glodeni, Cajba, Hâjdieni etc. și scrie pentru lumina-rea poporului broșurile: „Steagul”, „Nația”, „Ce neam sun-tem?”, „Despre reînnoirea învăță-mântului” ș. a.

Opaitele naționale, care muriseră demult, se aprindeau din nou de mâna unui harnic învățător. Asta însă era prea mult. Invidia celor lași și fricoși, pizma străinilor și renegaților, care sunt mai răi în dușmănie decât străinii, șovăiala colaboratorilor săi și bolșevismul atot-puternic peste simplitatea și analfabetismul țăranimii locale nu puteau fi biruite numai de eforturile lui Fală. Ceasul ispă-șirii păcatelor grele naționale se apropia... Porfirie Fală trebuia să plătească cu sângele său ma-re-a sa îndrăzneală.

La Chișinău activitatea lui Fală era socotită ca „dăunătoare” intereselor Republicii Demo-cractice Moldovenești de către câțiva moldoveni aflați în Sfa-tul Țării. Și de la cârma republi-cii se dă un „pricză” comisarului Bălți, Anatol Popa, și ofițerilor respectivi cu recomandarea de ai stîrpi pe separatiștii din jud. Bălți, menționându-i pe Porfirie Fală și Dumitru Eladi - sufletele Partidului Moldovenesc, acest „pricză” fiind cel mai mârșav și mai mișelesc act săvârșit de un român basarabean pe ogorul național și cultural al Basarabi-ei - un pumnal fratricid înfipt în inima românismului. Porunca

aceasta s-a răspândit în tot ju-dețul.

Însă Fală, cu conștiința îm-păcată că își face datoria față de neam, cu geanta subsuoară, colinda mereu satele, ducând cu dânsul cuvântul și cartea ro-mânească.

Fiind soț și tată, s-a hotărât, în sfârșit, la 11 ianuarie 1918, să-și vadă, pentru orice even-tualitate, familia încă o dată și se porni spre satul Musteața. Dacă-1 vor ucide, soția și copi-lița sa de 7 ani să aibă în minte și-n suflet ultimul lui cuvânt: „Să fie mândre că Porfirie Fală moa-re ca un erou pentru ginta, nea-mul, cartea și steagul național. Să păstreze ca moștenire acest tezaur și lucrul lor în viitor, dacă vor scăpa și ele de urgia rătăciților, să fie o continuitate a muncii sale”.

În drumul spre Musteața, în târgul Fălești, îl întâmpină un prieten devotat, Gheorghe Țăgârlaș, care îi șopti:

- Fugi, că avem poruncă să te ucidem.

Dar, mânat de dorul vetrei și al familiei, el merge înainte. Ajunge la țăranul Gh. Dima, unde soția, dna Victoria, îl pune la curent cu vânătoarea ce se organizase contra lui și-l îndeamnă să fugă încotro îl va îndrepta Dumnezeu spunân-du-i:

„Mai adineori te-au căutat 20 de soldați ruși înarmați prin casă, pod, prin magazie și spu-neau că vor să dea „zdrastvui” cu tine, adică cu cel cu „limba maternă”.

Convins de soția sa, el cân-ni căruța cu intenția să se ducă la tatăl-său, Gheorghe Fală, în satul Butești. La Călinești îl întâlnește pe prietenul său Petru Dolinschi, învățător, vrând să-1 ascundă, îl convinge să meargă la mătușa sa Chilina, la Balatina, unde îi ieși în cale un alt prieten și bun român, Petre Filip, din sa-tul Dușmani și-l preveni:

„Să nu rămâi peste noapte aici, că ești așteptat din toate părțile, ca să te omoare”.

A fost prins la Balatina. Prie-tenii Buligă și Dolinschi au vrut

să-l scape, dar în zadar.

Din mulțime doi „viteji” in-trați în casă îl palmuiau, îl scui-pau și-l chestionau:

„Spune, câine, câte moșii și câți bani ai luat de ne-ai vândut la români? Cine ți-a dat voie să organizezi cursuri românești și să împarți cărți românești pe la școli?”.

Fală a răspuns că tot ce face e pentru popor și n-a cerut, nu i s-a dat, nici nu așteaptă vre-o plată pentru această muncă.

Interogatoriul continua:

- Dacă e bună treaba aiasta, de ce te ții lipcă tu de dânsa și altul nu? De ce numai pe tine te frământă dracu din sat în sat, din om în om cu păcatul ista, cu „moldovenească”?

„Viteji!” care l-au palmuit și l-au interogot se numesc Nică al lui Mina Bordeinu și Toader al lui Petre Scurtu cu nume sună-toare românești. Un moșneag din mulțime rosti sentința:

- Lăsați-! Nu-i luați zilele! Chemați soldații ruși să-1 jude-ce ei.

Soldații ruși, care dezertau de pe frontul românesc din Carpați, poposeau în acel sat, urmând a pleca în Rusia, i-au controlat actele, nu i-au găsit nicio vină și l-au dus spre loca-lul volostei.

Pe drum „viteazul” Nică a ținut și a tras de două ori în Fală, dar arma n-a luat foc. Un soldat rus i-a smucit revolverul și i-a zis lui Fală:

- Tovarășe, dacă nu eram eu, ai fi mort. Tovarășul ista a vrut să te împuște, dar l-am împie-dicat eu.

Șeful miliției, Pânzaru, fără voia obștei din Balatina, l-a dus pe Fală la Glodeni și l-a pre-dat șefului miliției de voloste - Melnic. Obștea din Balatina, văzând că i-a scăpat „vânză-torul”, a trimis la 12 ianuarie la Glodeni călăreți care, împreună cu alți rătăciți de aici, l-au decla-rat pe Fală arestat, iar Melnic a fugit la Bălți pentru că bandele bolșevice îl căutau să-l omoare, deoarece îl adăpostise pe Fală.

Arestatul a fost dus la casa unui rus, Obuhovski, unde s-a

aflat sub pază până în diminea-ța de 13 ianuarie. Era sâmbătă, în jurul casei s-au adunat mii de oameni din Glodeni și sa-tele vecine ca să-l vadă „pe cel care a vândut țara românilor”, un om blond cu fața deschisă și simpatice. În mulțime răsunau exclamații:

- Ian uitați-vă ce câinoi ne-gru și fioros! L-au umplut româ-nii pe câine cu toate bunătațu-rile și el îneacă norodul cu carte moldovenească. Pentru bani nu-i pasă câinelui de nimica!

Unul din mulțime, Axente Boubătrân, înmuia mereu bățul în noroi și îl tot încresta pe față, zicând:

- Satură-te, câine, de carte moldovenească!

Garda pusă de comitetul bolșevicilor l-a mai apărat pe Fală, dar cînd au sosit și oame-nii din Hâjdieni, lucrurile s-au schimbat. Câțiva din cei proas-păți sosiți - Ion Eremia, Stelea, Iladi, Eftimie Voitic, Ion V. Balea și alții - l-au scos afară din casă și l-au bătut cu ciomege, umplân-du-l de răni și sânge urlând:

- Carte moldovenească și steag moldovenesc îți trebuie? Ian! N-ați „moldovenească”!

- Ai luat, câine, nouă moșii și ne-ai vândut la români? Nici sângele care țășnea din răni, nici trupul zdrelit de loviturile prostimii, nici chipul de muce-nic al acestui consăngean de-al lor nu-i înduioșă... Fală cade cu fața în jos, într-o băltoacă de sânge, dar loviturile continuau, până nu mai facu nici o mișcare și fu socotit mort.

Deodată apare o femeie, Măriuca, cu un topor, oferindu-l celor din față:

- Iaca, v-am adus un topor, tăieți-!l!

Călăii i-au răspuns că-i gata, îi mort. Măriuca ripostă: - Nu credeți câinele, că are să-nvie. Tăieți-!l! Degeaba am umblat eu din casă în casă după topor? De ce nu-s eu bărbat, că îndată l-aș face chisăliță!

(Va urma)

Boris MOVILĂ,
Orest TĂRIȚĂ

Energia solară și nucleară în România

O demonstrație care a avut loc în 2011 la București se opunea planurilor pentru o nouă centrală nucleară. Cifre oficiale publicate au arătat că energia solară o va eclipsa pe cea nucleară în 2016 dacă ritmul de dezvoltare a parcurilor fotovoltaice se va menține.

„Mizăm pe o capacitate instalată de 50 până la 100 MW până la sfârșitul lui 2012, de 500 până la 1000 de MW la sfârșitul lui 2013, urmând ca în 2016 să ajungem la 1.500 de

MW”, a declarat Zoltan Nagy, reprezentantul Autorității Naționale de Reglementare în Energie (ANRE), la o conferință despre energia solară.

Cele două reactoare ale singurei centrale nuclear-electrice din România, cea de la Cernavodă, produc împreună aproximativ 1400 MW, echivalentul a 18% din necesarul de energie al țării.

România intenționează să

construiască încă două reactoare la Cernavodă, însă, deocamdată, nu au fost găsite companii care să investească în acest proiect de aproximativ 4,0 miliarde de euro (5,0 miliarde de dolari).

După o dezvoltare puternică a proiectelor eoliene în ultimii doi ani, România este acum martora unui val de investiții în energia solară.

Grupul sud-coreean Samsung este în prezent în căutarea a două potențiale locații în sud-vestul României pentru a construi centrale cu o capacitate prognozată de 45 de megawați.

„Ponderea energiilor regenerabile în România este de 8.0 - 9.0%”, a declarat președintele ANRE, Nicolae Havrileț, subliniind, totodată, că obiectivul final este de 20% în 2020.

„Cu parcurile eoliene ajunse la limită, energia solară oferă acum cele mai bune oportunități de investiții”, a adăugat el.

Potrivit unui raport realizat în luna mai 2012 de Ernst&Young citat de PV Romania, un site specializat în energia solară, România ocupă locul șase în Europa în termeni de atractivitate pentru investiții în energia solară.

NASA va trimite o misiune cu echipaj uman dincolo de Lună

Agenția Spațială Americană are de gând să pună, undeva în viitorul nu foarte îndepărtat, bazele unui avans uman dincolo de Lună, atât pentru ca umanitatea să fie prezentă cumva în spațiul „îndepărtat” (adică nu doar pe orbita geostaționară), cât și în vederea unei vizite pe un asteroid în 2025, comandată deja

de președintele proaspăt reales Obama.

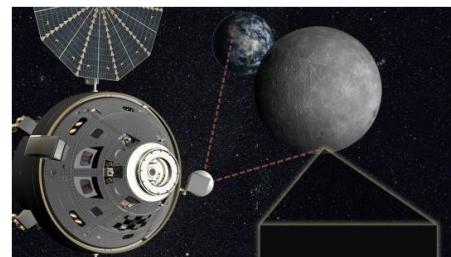
Inițiativa NASA implică un proiect intitulat „Pământ-Lună L2”, ce presupune folosirea așa-numitelor puncte Lagrange care reprezintă cele cinci poziții într-o configurație orbitală unde un obiect mic, afectat doar de gravitație, teoretic poate fi staționar relativ

la două obiecte mai mari (de exemplu, un satelit artificial relativ la Pământ și Lună). Altfel spus, forțele de atracție gravitațională ale celor două corpuri cosmice se anulează reciproc în aceste puncte Lagrange, permițându-i unei nave spațiale să „parcheze” în regiunile cu pricina.

Proiectul ar putea demara concret în 2021, în cadrul misiunii denumite de NASA „Exploration Mission 2”, prin intermediul primului zbor cu echipaj uman al rachetei Space Launch System (SLS) și al capsulei Orion – aflate în faza de construcție.

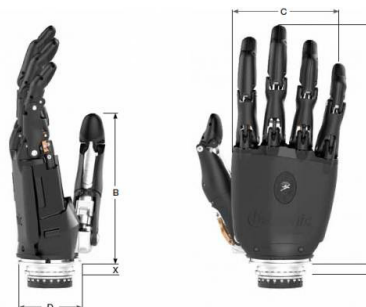
Beneficiile unei astfel de

inițiativă ar permite atât Agenției Spațiale Americane cât și posibilor parteneri internațio-

nali să învețe mai multe despre întreținerea vieții omenesci în spațiul îndepărtat (în vederea unei misiuni spre Marte în 2030), precum și, totodată, ar face posibil ca astronauții găzduiți pe o platformă cislunară să exploreze suprafața Lunii prin teleoperarea roverelor aflate pe suprafața satelitelor natural al Pământului.

Mâna bionică – o salvare pentru persoanele accidentate

Britanicii de la RSLSteeper lucrează de ceva timp la o proteză bionică pentru semenii noștri nefericiți care și-au pierdut mâna în vreun accident, dar acum au mers extrem de departe cu noul lor model bebionic 3. Acest model nu este doar o proteză funcțională, ci are și un design atrăgător.

Mâna mioelectrică (mâna este controlată prin impulsuri electrice provenite de la mușchii purtătorului) bebionic 3 permite celui ce o poartă să execute o mulțime dintre mișcările naturale ale unei mâini umane. Fiecare deget este controlat cu un motor distinct, comandat, la rândul său, de un microprocesor ce permite pur-

tătorului să execute 14 poziții diferite și moduri de a apuca un obiect. Mai mult, Bebionic 3 își reglează automat forța strângerii în momentul în care „simte” că obiectul apucat alunecă. Bineînțeles, totul poate fi ajustat de la un pacient la altul, iar softul

care controlează mâna poate fi configurat și monitorizat wireless de către un medic.

Și ca mâna bionică să fie nu doar funcțională, ci și plăcut de purtat, producătorul s-a gândit să o înzestreze și cu mai multe mănuși de latex cu caracter protector, dar și estetic, aceasta fiind colorată în mai multe tipare care să ascundă sau să scoată în evidență designul „cyborg”. Englezii spun totuși că mai au mult de lucru la mâna lor bionică pentru a o îmbunătăți constant. Din păcate, ei nu spun care va fi prețul unei asemenea bijuterii hi-tech și nici momentul lansării.

Riscurile traficului de persoane – în atenția tinerilor

Specialiștii Centrului pentru combaterea traficului de persoane al Ministerului Afacerilor Interne au demarat o serie de seminare cu genericul „Riscurile traficului de persoane și migrației ilegale” în cadrul instituțiilor de învățământ superior din țară. Această campanie are drept scop sporirea nivelului de informare a societății civile și, în special, a tinerilor, despre fenomenul traficului de ființe umane și migrației ilegale, precum și riscurile acestuia.

Un seminar informativ la tema respectivă a fost organizat recent pentru studenții Academiei de Studii Economice din Moldova. Reprezentanții Centrului au informat studenții despre activitatea subdiviziunii, activitățile organizatorico-practice întreprinse, cooperarea locală și internațională, precum și operațiunile efectuate în comun cu organele polițienești din străinătate. Au fost prezentate date statistice privind

tendențele fenomenului traficului de persoane, țările de destinație, tipurile de exploatare, transportare, filierele depistate și lichidate, progresele obținute la compartimentul prevenirii și combaterii acestui flagel.

La această întrunire, împreună cu ofițerii Centrului pentru combaterea traficului de persoane, au participat psihologi și reprezentanți ai Centrului Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”, care au prezentat un film documentar, realizat în baza cazurilor reale și au repartizat broșuri, ce conțin informații utile la acest subiect și numerele de telefon ale liniilor fierbinți, la care pot apela persoanele care au nimerit în astfel de situații.

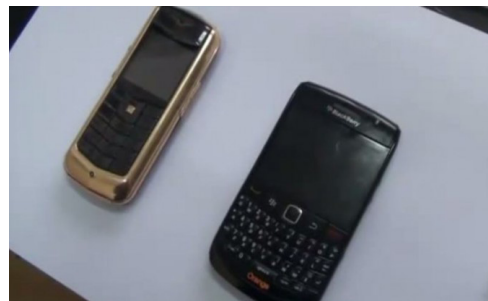
În cadrul seminarului, a fost realizat și un schimb de opinii cu tinerii, în cadrul căruia au fost evidențiate riscurile la care sunt expuși cetățenii Republicii Moldova, după luarea deciziei de plecare peste hotare. De asemenea, le-au fost explicate modalitățile de evitare a capcanelor întinse de organizatorii migrației ilegale.

Trei jefuitori au fost reținuți pe urme fierbinți

Trei jefuitori au fost reținuți de ofițerii SCUT după ce au pătruns într-un apartament din Chișinău. Suspecții l-au

atacat pe locatar și i-au sustras două telefoane mobile, anunțând Comisariatul General de Poliție, preluat de UNIMEDIA.

Incidentul s-a întâmplat în noaptea spre 21 noiembrie, în jurul orei 2.30. Trei bărbați, cu vârstele cuprinse între 28 și 38 de ani, au pătruns într-un apartament din strada Dokuceaev după ce au sunat la ușă.

În locuință se mai aflau încă doi bărbați cu vârstele de 39 și 48 ani. Fiind amenințați cu răfuială fizică, agresorii i-au depozitat de două telefoane

mobile în valoare de circa 210 000 lei, apoi au fugit de la locul faptei. Poliția i-a reținut la scurt timp, în preajma blocului unde parcaseră automobilul de model BMW 520.

În timpul reținerii, asupra hoților a fost depistat un pistol model CZ calibrul 9 mm, deținut ilegal. Potrivit datelor, unul din făptași era anunțat în căutare de poliție pentru huli-ganism.

Jefuitorii sunt cercetați penal pentru atac tâlhăresc și riscă cu închisoare de la 10 la 15 ani.

Primar bănuț că ar fi capul unei rețele criminale

Primarul satului Bahmut, raionul Călărași, este **suspectat de faptul că ar fi capul unei rețele criminale**. Declarațiile au fost făcute de către procurori din cadrul Procuraturii Generale.

Actualmente, Procuratura Generală a finalizat urmărirea penală și a expediat în instanța de judecată o cauză penală de învinuire a membrilor acestui grup. Potrivit

Procuraturii Generale, în perioada aprilie - iulie 2012, primarul, fost polițist, împreună cu Arcadie Bozari, alias „Arcașa” și alți membri, au încercat prin diferite metode să intre în posesia unei firme specializate în colectarea și realizarea metalului. Învinuții le-au propus directorului și administratorului acesteia să reînregistreze societatea

pe numele unuia dintre învinuiți pentru „a-i ajuta să rezolve toate probleme iscate cu organele de control”. La refuzul proprietarilor de a se dezice de afacere, inculpații i-au maltratată chiar pe teritoriul firmei (amplasate în sectorul Botanic), cauzându-le traume craniocerebrale, precum și alte vătămări corporale. În continuare, înarmați cu un pistol de model „Gloc-17” i-au amenințat cu moartea și au insistat transmiterea dreptului de proprietate asupra afacerii sau achitarea unei sume de 50 mii de dolari.

„Arcașa” deținea arma legal, fapt care a stârnit nemulțumirea procurorilor. „Trebuie să facem unele revizuiți în legislația MAI ca să vedem de ce unei persoane cu antecedente penale i-a fost eliberat permisul de port-armă”, a menționat procurorul General, Valeriu Zubco.

Dacă vor fi declarate vinovate, persoanele riscă închisoare de la 10 la 15 ani.

Dicționar explicativ al Uniunii Europene

ORGANIZAȚIA TRATATULUI ATLANTICULUI DE NORD (NATO)

Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) a fost înființată prin Tratatul Atlanticului de Nord, denumit și Tratatul de la Washington;

sediuul său este la Bruxelles. Tratatul Atlanticului de Nord a fost semnat pe 4 aprilie 1949 de 12 state: Belgia, Canada, Danemarca, Franța, Islanda, Italia, Luxemburg, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Portugalia și Statele Unite ale Americii. În prezent NATO are 26 de state-membre, celor 12 state fondatoare alăturându-se succesiv următoarele: Grecia și Turcia (1952); Republica Federală Germania (1955); Spania (1982); Polonia, Republica Cehă și Ungaria (1999); Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, România, Slovacia și Slovenia (2004).

Cu ocazia Summit-ului NATO de la București din 2008, au fost invitate să adere alte două state (Croatia și Albania), iar Macedonia va intra și ea dacă va rezolva diferendul pe care îl are cu Grecia referitor la numele țării. S-a stabilit reanalizarea candidaturilor Georgiei și Ucrainei în decembrie 2008 la reuniunea miniștrilor de

Externe din țările NATO.

Uniunea Europeană respectă, prin politica sa, obligațiile față de NATO ale celor 22 de state-membre ale UE, care sunt și membre ale NATO, politica de securitate și apărare comună fiind elaborată în acest cadru.

ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE (ONU)

Organizația Națiunilor Unite (ONU) este o organizație internațională fondată în 1945, după al Doilea Război Mondial, cu 192 de state membre.

Principalele componente ale Organizației Națiunilor Unite sunt: Adunarea Generală, Consiliul de Securitate (15 membri, dintre care cinci permanenți – China, Rusia, Franța, Regatul Unit și SUA – și restul aleși pentru un mandat de doi ani, în fiecare an fiind aleși cinci noi membri – deciziile importante ale Consiliului de Securitate trebuie să fie votate de nouă membri); Consiliul Economic și Social; Consiliul de Tutelă (și-a suspendat momentan activitatea); Curtea Internațională de Justiție (decide asupra unor dispute internaționale și are sediul la Haga); Secretariatul Națiunilor Unite. Cea mai înaltă funcție administrativă este cea de Secretar General al Organizației Națiunilor Unite, deținută în prezent de Ban Ki-moon (Coreea de Sud).

Conform Cartei, ONU are următoarele obiective majore: să mențină pacea și suverani-

tatea internațională; să dezvolte relații de prietenie între națiuni; să coopereze pentru rezolvarea problemelor internaționale și promovarea respectului pentru drepturile omului și să fie un centru pentru armonizarea acțiunilor tuturor statelor. ONU oferă mijloace pentru rezolvarea conflictelor internaționale și pentru formularea unor politici în chestiuni care afectează Comunitatea Internațională. Sediul central al ONU este la New York.

ORGANIZAȚIA COMUNĂ A PIEȚELOR AGRICOLE (OCP)

Organizarea comună a piețelor agricole reprezintă primul pilon al politicii agricole comune (PAC). OCP constituie principalul instrument de reglementare a piețelor, acoperind producția și comerțul de produse agricole ale tuturor statelor-membre ale Uniunii Europene prin eliminarea barierelor la schimbul comercial intracomunitar de produse agricole și menținerea unor bariere vamale comune față de statele-terțe.

Ca urmare a reformei politicii agricole comune din 2003, cea mai mare parte a organizării comune a piețelor agricole a fost inclusă în noul sistem unic de plăți, la care participă și noile state-membre.

În momentul de față, au loc o serie de reforme sectoriale: reforma pieței bumbacului, a bananelor, a legumelor și fructelor, a vinului și a zahărului.

ORGANIZAȚIA PENTRU SE- CURITATE ȘI COOPERARE ÎN EUROPA (OSCE)

Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) a apărut în anii '70 ai secolului trecut, inițial cu denumirea de Conferința pentru Securitate și Cooperare Internațională în Europa. Cunoscută ulterior drept Procesul de la Helsinki, CSCE a constituit un forum de dialog și negocieri multilaterale între Est și Vest. Istoria Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa se împarte în două perioade. Între anii 1975 și 1990 (semnarea Actului Final de la Helsinki și, respectiv, a Cartei de la Paris pentru o nouă Europă), CSCE a funcționat ca un proces de conferințe și reuniuni periodice. Evoluțiile pe planul securității europene apărute în anii '90 au impus schimbări fundamentale atât în ceea ce privește structura și caracterul instituțional ale procesului început la Helsinki, cât și rolul său. Conferința la nivel înalt de la Budapesta (1994) a hotărât adoptarea denumirii Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE).

În prezent, OSCE, cuprinde 56 de state de pe o suprafață care se întinde de la Vancouver până la Vladivostok, incluzând toate statele europene, SUA, Canada și toate republicile din fosta URSS. Toate statele-membre au statut egal, iar regula de bază în adoptarea deciziilor este consensul.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu PÎSLARU - redactor, designer

Vitalie NICA - redactor

A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 29.11.2012

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

